

A. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Podstawowym celem działań Państwowej Inspekcji Pracy jest **uzyskanie poprawy stanu przestrzegania prawa pracy** w kontrolowanych zakładach. Działalności kontrolno-nadzorczej towarzyszą przedsięwzięcia o charakterze prewencyjno-promocyjnym, które służą kształtowaniu nawyków bezpiecznej pracy i popularyzacji obowiązujących przepisów. Taka strategia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Pracy wpisuje się w model działalności inspekcji pracy krajów Unii Europejskiej.

Respektując standardy europejskie oraz zalecenia Rady Ochrony Pracy i komisji sejmowych, uwzględniamy przy doborze zadań potrzeby krajowego rynku pracy, by jak najskuteczniej wypełniać ustawowe obowiązki. Z uwagą analizujemy propozycje tematyczne zgłaszane do Programu przez związki zawodowe i organizacje pracodawców, ministerstwa i urzędy centralne, organy kontroli warunków pracy i instytuty badawcze.

Do **zadań PIP o szczególnym znaczeniu społecznym**, realizowanych w ramach planu długofalowego przyjętego na lata 2013-2015, należą kontrole prawidłowości zawierania przez pracodawców umów cywilnoprawnych i terminowych. Problemy związane ze stosowaniem tych umów są poruszane przez związki zawodowe, Radę Ochrony Pracy i komisje sejmowe oraz szeroko dyskutowane w mediach.

Kontynuowane będą także kontrole w równie newralgicznym obszarze - dotyczącym wypłacania świadczeń ze stosunku pracy oraz terminowości tych wypłat.

W odniesieniu do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy, prezentowany *Program* koncentruje się na **ograniczeniu skali zagrożeń zawodowych** w miejscu pracy. Priorytetem pozostaje zmniejszenie liczby wypadków przy pracy i narażenia na działanie szkodliwych czynników środowiska pracy.

Przewidziana na lata 2013-2020 Wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – do której nawiązuje *Program* - formułuje zasadę *prewencja przed rehabilitacją zdrowotną* – i podkreśla znaczenie działań zapobiegawczych na poziomie przedsiębiorstw, polegających na pogłębianiu wiedzy i umiejętności kadry zarządzającej oraz systematycznym instytucjonalnym nadzorze nad warunkami pracy. W 2014 r. Państwowa Inspekcja Pracy rozwijać będzie różnorodne **działania służące kulturze bezpieczeństwa w środowisku pracy** – przede wszystkim poprzez kształtowanie świadomości w zakresie bezpiecznych zachowań w miejscu pracy i zachęcanie pracowników

do współdziałania w zarządzaniu bhp, które ma stanowić integralną część ogólnego zarządzania przedsiębiorstwem.

Przedsięwzięcia te będą podejmowane we współpracy m.in. ze związkami zawodowymi, społeczną inspekcją pracy, organizacjami pracodawców i samorządami.

W szczególności planujemy:

- prowadzenie działań informacyjnych i doradczych w branżach o najwyższej wypadkowości i obserwowanym najwyższym poziomie zagrożeń zawodowych;
- promowanie praktycznego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem pracy i ochroną zdrowia w małych i średnich przedsiębiorstwach, opartego na prawidłowej ocenie ryzyka zawodowego, ocenie zaistniałych zdarzeń wypadkowych i wyciąganiu wniosków pozwalających ograniczyć zagrożenia wypadkowe;
- mobilizowanie pracodawców do poprawy warunków pracy i obniżenia skali zagrożeń zawodowych poprzez udział w programach prewencyjnych PIP;
- szeroko rozumiane działania edukacyjne dotyczące praworządności w stosunkach pracy, kultury pracy i bezpieczeństwa jej wykonywania.

Na ujęte w prezentowanym *Programie* zadania kontrolne i prewencyjne składają się:

- zadania **koordynowane centralnie**, w tym:
 - **długofalowe** (na lata 2013-2015), dotyczące strategicznych obszarów ochrony pracy, których specyfika wymaga przyjęcia perspektywy długookresowej;
 - **roczne** (tj. na 2014 r.), stanowiące odpowiedź na najpilniejsze bieżące potrzeby w sferze egzekwowania uprawnień pracowniczych i zapewnienia właściwych warunków pracy.

Zadania koordynowane centralnie realizowane będą według jednolitej metodyki, co umożliwi kompleksową analizę uzyskanych danych i diagnozowanie sytuacji w wybranych obszarach ochrony pracy.

- zadania **stałe**, wynikające bezpośrednio z zapisów ustawowych bądź związane z koniecznością stałego monitorowania sytuacji w wybranych obszarach ochrony pracy (m.in.: badanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy; kontrole legalności zatrudnienia, szkoleń z zakresu bhp i profilaktycznych badań lekarskich, zatrudniania osób niepełnosprawnych, czasu pracy, udzielania urlopów

wypoczynkowych, przestrzegania uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem; badanie zgłaszanych skarg).

- zadania **własne** okręgowych inspektoratów pracy, określane z uwzględnieniem specyfiki lokalnej i potrzeb poszczególnych województw.

W działalności kontrolno-nadzorczej kontynuowana będzie zasada konsekwentnych **kontroli sprawdzających**, zwłaszcza gdy wydane uprzednio środki prawne dotyczyły likwidacji zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi czy rażących naruszeń uprawnień pracowniczych.

Zgodnie z przyjętymi w *Programie* założeniami, w 2014 r. przeprowadzonych zostanie **88 tys. kontroli**, natomiast różnorodne **przedsięwzięcia prewencyjne i promocyjne** obejmą co najmniej **200 tys. adresatów** - pracodawców i przedsiębiorców, pracowników i inne osoby świadczące pracę, rolników indywidualnych, uczniów, studentów.

B. ZADANIA DŁUGOFALOWE – NA LATA 2013-2015

W roku 2014 Państwowa Inspekcja Pracy rozpocznie realizację **drugiego etapu** długofalowych działań kontrolno-prewencyjnych, obejmujących następujące zagadnienia:

I. Egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa pracy przy zatrudnianiu

- Zawieranie **umów cywilnoprawnych** w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy

Kontrole prowadzone w 2013 r. potwierdziły, że w dalszym ciągu występują przypadki zawierania umów cywilnoprawnych w sytuacji, gdy praca ma charakter podporządkowany, czyli spełnione są warunki właściwe dla umowy o pracę. Praktyka taka stanowi naruszenie przepisów Kodeksu pracy, a ponadto powoduje poczucie niepewności zatrudnienia i ograniczenie uprawnień pracujących.

W związku z powyższym w dalszym ciągu prowadzone będą - oprócz kontroli związanych z badaniem skarg, w których poruszono problem zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy - także kontrole planowe w zakładach różnych branż, poświęcone zbadaniu wskazanego zagadnienia.

- Zawieranie **umów terminowych**

Nadużywanie umów o pracę na czas określony uważane jest za istotny problem na rynku pracy, jednakże przepisy prawa pracy w niewielkim stopniu ograniczają możliwości ich zawierania, ustanawiając jednocześnie odmienne unormowania w zakresie zasad rozwiązywania stosunku pracy. Te czynniki sprawiają, że umowy terminowe, a zwłaszcza umowy na czas określony, uznawane są za stosunkowo elastyczną i atrakcyjną formę zatrudnienia pracowniczego. Dlatego też szczególnie ważne jest przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących prawidłowego nawiązywania i rozwiązywania umów terminowych, z uwzględnieniem art. 25¹ Kodeksu pracy. Prowadzone będą zarówno kontrole związane z badaniem zgłaszanych do PIP skarg, w których poruszono problem zawierania i rozwiązywania umów terminowych z naruszeniem przepisów, jak i kontrole planowe - obejmujące problematykę zawierania i rozwiązywania umów o pracę na czas określony w wytypowanej grupie zakładów, zróżnicowanej pod względem formy własności, wielkości zatrudnienia czy branży, także w celu oszacowania skali zatrudnienia na podstawie umów na czas określony.

- **Kampania informacyjno-promocyjna „Zanim podejmiesz pracę”**

Działania kontrolne w obszarze prawnej ochrony pracy zostaną wsparte kampanią informacyjno-promocyjną „Zanim podejmiesz pracę”. Kampania będzie adresowana do pracowników, w tym osób rozpoczynających aktywność zawodową. Jej podstawowy cel to zwrócenie uwagi na przestrzeganie przepisów prawa pracy przy zatrudnianiu, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki zawierania umów cywilnoprawnych oraz umów terminowych.

II. Obniżenie poziomu ryzyka zawodowego w wybranej grupie zakładów o wysokiej skali zagrożeń zawodowych (wzmoczony nadzór)

W 2014 r. kontynuowane będą działania nadzorczo-kontrolne w wytypowanych przez okręgowe inspektoraty pracy zakładach, w których odnotowano dużą liczbę wypadków przy pracy oraz wysoki poziom narażenia na czynniki szkodliwe dla zdrowia, skutkujące chorobami zawodowymi lub innymi dolegliwościami związanymi z wykonywaniem pracy. Założonym celem programu wzmoczonego nadzoru, zaplanowanego na lata 2013-2015, jest egzekwowanie systematycznej poprawy warunków pracy w tych zakładach.

III. Ograniczenie zagrożeń wypadkowych poprzez wdrażanie elementów zarządzania bezpieczeństwem pracy w zakładach, w których wystąpiły wypadki przy pracy

- **Kontrole**

Długofalowe działania kontrolne w grupie zakładów, w których stwierdzono najwyższe wskaźniki wypadków przy pracy, w tym wypadków o cechach powtarzalnych, mają na celu doprowadzenie do podjęcia przez pracodawców skutecznych środków zapobiegających tym wypadkom. Szczególna uwaga kontrolujących zwrócona zostanie na efektywne zarządzanie ryzykiem wypadkowym przez pracodawców oraz aktywny udział pracowników w ocenie tego ryzyka na stanowiskach pracy.

- **Program prewencyjny dla małych przedsiębiorstw (zatrudniających poniżej 50 pracowników): „Zarządzanie bhp – prewencja wypadkowa”**

Zakłady, w których odnotowano największą liczbę wypadków przy pracy typowane są do udziału w programie prewencyjnym, mającym na celu wyeliminowanie zagrożeń

wypadkowych poprzez praktyczną implementację elementów zarządzania bezpieczeństwem pracy, w tym przepisów dotyczących oceny ryzyka zawodowego oraz ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.

Ograniczeniu zagrożeń wypadkowych służyć będzie zarówno wykorzystanie *zarządzania bezpieczeństwem pracy* - jako skutecznego narzędzia prewencji wypadkowej w przedsiębiorstwie, jak i wsparcie merytoryczne pracodawców zaangażowanych w osiągnięcie poprawy stanu bezpieczeństwa pracy.

IV. Kampania informacyjno-promocyjna „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie”

W 2014 r. kontynuowana będzie kampania informacyjno-promocyjna „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie”, której celem jest inspirowanie do zmiany postaw dotyczących bezpieczeństwa pracy, poprzez popularyzowanie pozytywnych, zgodnych z przepisami zachowań przełamujących dotychczasowy stereotyp lekceważenia spraw bhp, a także wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczną pracę wśród wszystkich uczestników procesu pracy.

Kampania adresowana jest do pracowników i ich bezpośrednich przełożonych, zatrudnionych w sektorach o wysokim poziomie zagrożeń zawodowych, w szczególności w przemyśle przetwórczym. Podczas realizacji kampanii jej adresaci będą informowani o możliwości udziału małych i średnich przedsiębiorstw w programach prewencyjnych PIP, ułatwiających dostosowanie zakładu do obowiązujących przepisów i poprawę warunków pracy.

V. Kampania informacyjno-prewencyjna „Szczepnij życie – bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”

Kontynuowana będzie kampania pn. „Szczepnij życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”. Dla wzmocnienia działań, w 2013 r. zainicjowano kampanię społeczną, wykorzystującą środki masowego przekazu dla lepszego i szerszego upowszechnienia informacji nt. ochrony zdrowia i zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwach rolnych. Dzięki wykorzystaniu wielu kanałów komunikacji, zaangażowaniu partnerów społecznych i patronów medialnych, udało się dotrzeć z przekazem do znacznie większej liczby rolników indywidualnych niż w latach poprzednich. W 2014 r. Państwowa Inspekcja Pracy będzie kontynuowała działania medialne oraz tradycyjne przedsięwzięcia prewencyjne

(szkolenia, wizytacje, pokazy bezpiecznej obsługi maszyn, konkursy). Kampania jest realizowana we współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a do współdziałania zostaną także zaproszeni sygnatariusze *Porozumienia w sprawie współpracy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie*, zawartego w 2001 r.

VI. Działania kontrolne w celu ograniczenia zagrożeń związanych z nanomateriałami

W 2014 r. rozpoczęte zostaną działania kontrolne w zakładach produkujących lub stosujących nanomateriały w procesach pracy oraz w laboratoriach na wyższych uczelniach. Kontrole będą prowadzone w ramach programu zadań długofalowych przewidzianych na lata 2013-2015, ukierunkowanego na kompleksowe ustalenie stanu przestrzegania podstawowych zasad ochrony zdrowia pracowników w podmiotach wytypowanych do kontroli. Wpisywać się będą zarazem w europejski kierunek działań w zakresie rozpoznania szkodliwości nanoobjektów w środowisku pracy, realizowany wraz z wdrażaniem europejskich regulacji dotyczących chemikaliów. Z uwagi na wciąż niewielki stan wiedzy w tym zakresie, małą świadomość ewentualnych zagrożeń oraz liczne wątpliwości co do wpływu nanocząstek na organizm człowieka, kontrole powinny przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa pracujących w narażeniu na chemikalia w postaci nanometrycznej. Działania kontrolne zostały poprzedzone, w roku 2013, przedsięwzięciami o charakterze informacyjno-prewencyjnym adresowanymi do wszystkich pracodawców, przedsiębiorców i pracowników zainteresowanych wskazaną tematyką.

C. ZADANIA ROCZNE

Plan działań PIP na rok 2014 przewiduje zadania kontrolne i prewencyjne dotyczące następujących obszarów ochrony pracy:

1. Egzekwowanie praw pracowniczych w zakresie wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy

Prowadzone systematycznie od wielu lat kontrole przestrzegania przepisów dotyczących wypłaty wynagrodzeń wskazują na wciąż niezadowalający poziom wywiązywania się pracodawców z powinności prawidłowej i terminowej wypłaty należności pracowniczych. W związku z tym Państwowa Inspekcja Pracy ze szczególną uwagą monitoruje realizację tych ważnych społecznie obowiązków.

W 2014 r. kontrole z zakresu tej tematyki będą prowadzone zarówno w następstwie składanych skarg, jak i w ramach działań planowych, gdzie dobór zakładów do kontroli odpowiada zróżnicowaniu pracodawców funkcjonujących na danym terenie, z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia, formy własności, branży.

2. Egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa wobec pracowników tymczasowych

Działania PIP mają na celu ocenę sytuacji prawnej osób świadczących pracę w ramach zatrudnienia tymczasowego i wyegzekwowanie przestrzegania prawa. Potrzeba prowadzenia kontroli wynika z faktu, że wykonywanie pracy przez pracowników tymczasowych stało się już trwałym elementem polskiego rynku pracy. Kontrole będą ukierunkowane nie tylko na identyfikację nieprawidłowości wynikających z naruszania *ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych*, ale także na wskazywanie niepokojących tendencji będących wynikiem obchodzenia obowiązujących przepisów prawa.

Powyzszym celom służy zalecany sposób prowadzenia kontroli, tj. równolegle w agencji pracy tymczasowej i u pracodawcy użytkownika. Dodatkowo planujemy nasilenie działań kontrolnych wobec podmiotów kierujących pracownikami tymczasowymi do zagranicznych pracodawców użytkowników.

3. Egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, w podmiotach leczniczych

W 2014 r., podobnie jak rok wcześniej, Państwowa Inspekcja Pracy prowadzić będzie kontrole w podmiotach leczniczych ukierunkowane na egzekwowanie przestrzegania przepisów prawnej ochrony pracy w zakresie dotyczącym: zgodności charakteru świadczonej pracy z rodzajem zawartej umowy, czasu pracy (w tym odpoczynku dobowego i tygodniowego), wypłaty wynagrodzenia, urlopów wypoczynkowych oraz zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Przedmiotem kontroli będą również zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, dotyczące zwłaszcza oceny ryzyka zawodowego, szkoleń bhp, badań profilaktycznych, pomiaru czynników szkodliwych dla zdrowia, wyposażenia pracowników w odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej, a także wypadków przy pracy oraz organizacji nadzoru i kontroli stanu bhp.

Kontrolami objęte zostaną podmioty prowadzące działalność leczniczą w rodzaju *stacjonarne i całodobowe świadczenia lecznicze* (m.in. szpitale, w tym szpitalne oddziały ratunkowe) oraz *ambulatoryjne świadczenia zdrowotne*.

4. Egzekwowanie przestrzegania przepisów dot. czasu prowadzenia pojazdu, przerw i czasu odpoczynku (działania w ramach *Krajowej Strategii*) oraz czasu pracy kierowców

Państwowa Inspekcja Pracy prowadzi kontrole firm transportowych (na terenie przedsiębiorstw) w ramach „Krajowej Strategii Kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców”.

„Krajowa Strategia Kontroli” jest ramowym, dwuletnim planem kontroli drogowych i kontroli na terenie przedsiębiorstw w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców, realizowanym przez organy uprawnione, tj. Inspekcję Transportu Drogowego, Policję, Straż Graniczną, Służbę Celną i Państwową Inspekcję Pracy. Obecnie wykonywane są kontrole wynikające z Krajowej Strategii Kontroli na lata 2013-2014. Przepisy w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców mają na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz poprawę warunków socjalnych kierowców objętych ich zakresem.

Kontroli podlegają również zagadnienia dotyczące **czasu pracy kierowców**, w szczególności przestrzegania przepisów *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców*, dotyczących przeciętnie 48-godzinnego tygodniowego limitu czasu pracy wraz

z godzinami nadliczbowymi, w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy; pracy wykonywanej w porze nocnej; prowadzenia ewidencji czasu pracy.

5. Ocena przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bhp, w instytucjach kultury

W związku z sygnałami dotyczącymi naruszeń prawa pracy w instytucjach kultury, na 2014 r. zaplanowano rozpoznanie sytuacji w tym zakresie. Kontrolami zostaną objęte przede wszystkim takie instytucje, jak teatry, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, instytucje filmowe, kina, muzea, biblioteki, domy kultury, galerie sztuki. Czynności kontrolne będą miały kompleksowy charakter obejmujący zarówno kwestie przestrzegania przepisów prawnej ochrony pracy (w zakresie dotyczącym wypłaty wynagrodzenia, urlopów wypoczynkowych, rozwiązywania stosunku pracy, czasu pracy, z uwzględnieniem regulacji zawartych w *ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*), jak i zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym dotyczące ogólnej organizacji pracy oraz organizacji stanowisk pracy, a także stosowania środków zapobiegających wypadkom przy pracy, zwłaszcza przy pracach wykonywanych na wysokości).

6. Eliminowanie zagrożeń wypadkowych w budownictwie

- **Kontrole**

Kontynuowane będą, rozpoczęte w latach poprzednich, intensywne działania kontrolne służące ograniczaniu i eliminowaniu zagrożeń na terenach budów. W ramach kontroli prac budowlanych i rozbiórkowych oraz budów i remontów dróg szczególna uwaga poświęcona zostanie eliminacji bezpośrednich zagrożeń życia lub zdrowia pracowników budowlanych. Kontrole będą konsekwentnie powtarzane na wszystkich etapach realizacji inwestycji u pracodawców lekceważących obowiązek zapewnienia bezpiecznych warunków pracy.

- **Program prewencyjno – informacyjny w budownictwie**

W 2014 r. kontynuowany będzie program prewencyjny dla zakładów branży budowlanej. Program obejmuje m.in. część szkoleniowo-informacyjną, skierowaną do

szerokiego grona pracodawców budowlanych. Druga część programu przygotowana została dla zakładów, w których w ostatnich latach odnotowano wypadki śmiertelne, ciężkie lub zbiorowe, albo też wystąpiła powtarzalność wypadków o podobnych przyczynach. Udział w programie umożliwi uczestnikom dostosowanie ich przedsiębiorstw do poziomu zapewniającego bezpieczne i higieniczne warunki pracy. W drodze samokontroli, z użyciem narzędzi dostarczonych przez PIP, możliwe będzie wdrażanie rozwiązań prezentowanych na szkoleniach i w materiałach edukacyjnych (w czasie programu uczestnicy będą mogli korzystać z eksperckiej pomocy inspektorów pracy). Sygnatariusze *Porozumienia dla bezpieczeństwa pracy w budownictwie* będą współdziałać w realizacji celów programu prewencyjnego.

7. Ograniczenie narażenia pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia norm czynników szkodliwych dla zdrowia (w szczególności pyłów) w podziemnych wyrobiskach zakładów górniczych

W 2014 r. kontynuowane będą kontrole w podziemnych zakładach górniczych w zakresie zapewnienia pracownikom wymaganych przepisami bhp warunków pracy. Szczególna uwaga kontrolujących zakłady inspektorów pracy zwrócona zostanie na skuteczność stosowania środków zapobiegających pylicom płuc.

8. Egzekwowanie przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy w firmach świadczących usługi górnicze w podziemnych zakładach górniczych

Dalszych działań kontrolnych w zakresie przestrzegania przepisów bhp wymagają firmy świadczące usługi górnicze w podziemnych zakładach górniczych. Kontrole obejmą m.in. tematykę stosowania przez pracowników środków ochrony dróg oddechowych (w tym ich doboru do rodzaju i stężenia pyłu w miejscu pracy), środków ochrony indywidualnej przed hałasem (pod względem ich doboru do rodzaju występującego hałasu i jego poziomu) oraz prawidłowego wykonywania obowiązków w tym zakresie przez osoby sprawujące nadzór.

9. Ograniczenie wpływu szkodliwych czynników środowiska pracy w zakładach odlewniczych

Ze względu na wciąż niezadowalający stan bezpieczeństwa pracy w odlewniach metali, w szczególności - pracy w warunkach narażenia na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia, w 2014 r. inspektorzy ponownie skontrolują przestrzeganie przez pracodawców obowiązków w zakresie stosowania środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym.

10. Zapewnienie bezpiecznych warunków pracy w zakładach nowo powstałych

Celem zaplanowanych kontroli jest ocena zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz właściwego przygotowania zatrudnionych do wykonywania pracy w sposób bezpieczny. Inspektorzy sprawdzą w nowo otwartych zakładach m.in. stan techniczny i wyposażenie obiektów i pomieszczeń pracy (biorąc pod uwagę charakter i rodzaj działalności zakładu), organizację stanowisk pracy oraz stosowanie wymaganych środków ochrony. Tak jak w poprzednich latach, w stosunku do pracodawców rozpoczynających działalność, u których nie zostaną stwierdzone bezpośrednie zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników, inspektorzy poprzestaną na ustnym pouczeniu oraz odebraniu od kontrolowanego podmiotu oświadczenia o terminie usunięcia ujawnionych uchybień. W ramach zadania planuje się przeprowadzenie rekontroli wytypowanych zakładów, które były kontrolowane w 2013 r.

11. Poprawa stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia pracowników w zakładach gospodarki komunalnej

W 2014 r. inspektorzy pracy ponownie skontrolują zakłady zajmujące się gospodarką odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych występujących na składowiskach tych odpadów. Problem dotyczy zwłaszcza pracowników wykonujących czynności związane z sortowaniem, przesypywaniem oraz recyklingiem.

12. Eliminowanie zagrożeń występujących podczas eksploatacji urządzeń energetycznych u odbiorców przyłączonych bezpośrednio do sieci średnich napięć

Inspektorzy pracy sprawdzą przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych w zakładach przyłączonych bezpośrednio do sieci średnich napięć. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na sprawy organizacji bezpiecznej pracy (na wszystkich etapach: przygotowania, rozpoczęcia oraz zakończenia pracy), a także kwalifikacji osób uprawnionych do prowadzenia eksploatacji oraz upoważnionych do wykonywania określonych prac eksploatacyjnych, w świetle nowego rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie bhp przy urządzeniach energetycznych.

13. Ograniczenie zagrożeń środowiska pracy w wybranych zakładach branży paliwowej

W 2014 r. kontrolami PIP objęte zostaną kolejne zakłady dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, należące do sektora branży paliwowej. W ramach etapu poprzedzającego kontrole sprawdzające przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, poszczególnym przedsiębiorcom udostępniona zostanie lista kontrolna do przeprowadzenia samokontroli, opracowana wspólnie z przedstawicielami branży oraz innymi organami nadzoru nad warunkami pracy. Przedsiębiorcy, dokonując samokontroli, będą mieli sposobność zidentyfikowania i usunięcia nieprawidłowości jeszcze przed wizytą inspektorów pracy.

14. Egzekwowanie spełniania wymagań: minimalnych – dla maszyn do obróbki drewna; zasadniczych – dla maszyn do obróbki drewna; zasadniczych – dla odzieży ochronnej

• Kontrole

Inspektorzy pracy ponownie skontrolują zakłady, w których użytkowane są maszyny do obróbki drewna. Jest to grupa maszyn stwarzających szczególnie wysokie ryzyko zawodowe (wypadki śmiertelne i ciężkie).

W zakładach eksploatujących obrabiarki do drewna ocenione zostanie również spełnianie wymagań zasadniczych dla tej grupy maszyn. Działania powyższe realizowane będą w ramach *nadzoru rynku*.

Planowane są także kontrole w zakresie spełniania wymagań zasadniczych dla odzieży ochronnej (szczególnie I i II kategorii), która ma w istotny sposób ograniczać narażenie pracowników na występujące w procesach pracy czynniki szkodliwe i niebezpieczne.

- **Program prewencyjny w zakresie spełniania minimalnych wymagań bhp przez maszyny i urządzenia użytkowane w produkcji przemysłowej**

W programie prewencyjnym *Spełnianie minimalnych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przez użytkowane maszyny i urządzenia* podstawowe działania polegać będą na wspieraniu przedsiębiorców w zakresie obniżania poziomu ryzyka zawodowego związanego z użytkowaniem maszyn w sektorze przetwórstwa przemysłowego, który dominuje w gospodarce narodowej pod względem liczby poszkodowanych przy obsłudze maszyn.

Pracodawcy biorący udział w programie będą mogli uczestniczyć w specjalistycznych szkoleniach na temat minimalnych wymagań bhp dot. wykorzystywanych maszyn oraz *dobrych praktyk* z tym związanych. Korzystając z udostępnionej *listy kontrolnej* (do oceny spełniania wymagań minimalnych), będą także mogli samodzielnie skontrolować użytkowane maszyny, a także dokonać ewaluacji przeprowadzonych działań, za pomocą specjalnie opracowanej przez PIP ankiety.

15. Ograniczenie zagrożeń środowiska pracy w wybranych zakładach azotowych

W ramach zadania kontrolnego, którym objęte zostaną kolejne niebezpieczne instalacje w 5 największych zakładach azotowych, gdzie może wystąpić duże ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, przewidziana jest kompleksowa ocena przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, z wykorzystaniem list kontrolnych wspólnie opracowanych przez PIP we współpracy z PSP i IOŚ oraz przedstawicieli branży. Listy zostaną wykorzystane dwukrotnie: na etapie samokontroli oraz kontroli sprawdzających efekty podjętych przez zakłady działań.

16. Eliminowanie nieprawidłowości związanych z niewłaściwą organizacją stanowisk pracy w strefach zagrożenia wybuchem

Inspektorzy pracy ponownie ocenią poziom przestrzegania przez pracodawców przepisów dotyczących bezpieczeństwa przy magazynowaniu, wytwarzaniu i stosowaniu substancji chemicznych i ich mieszanin, zwracając szczególną uwagę na zagrożenia związane z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej.

W planie kontroli w szczególności uwzględnione zostaną firmy, gdzie w poprzednich latach miały miejsce wypadki przy pracy (lub zdarzenia potencjalnie wypadkowe) związane z wystąpieniem atmosfery wybuchowej lub naruszeniem przepisów bhp przy magazynowaniu, wytwarzaniu i stosowaniu substancji chemicznych.

17. Egzekwowanie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w leśnictwie związanych z pozyskiwaniem i zrywką drewna

Skontrolowane zostaną zakłady usług leśnych (a także niektóre nadleśnictwa wykonujące we własnym zakresie część ww. prac) – wytypowane na podstawie analizy wyników kontroli z lat poprzednich oraz napływających skarg. Inspektorzy PIP zwrócą uwagę na poszczególne etapy organizacji procesu technologicznego (przygotowanie techniczne i organizacyjne do wykonania zlecenia, nadzór nad prawidłowym przebiegiem prac).

Wsparcie dla działań kontrolnych stanowić będzie realizacja opracowanego przez PIP programu informacyjnego – adresowanego specjalnie do zakładów usług leśnych.

18. Ograniczanie zagrożeń zawodowych pracowników wykonujących roboty torowe

Problematyka bezpieczeństwa pracy na kolei znalazła się w sferze szczególnego zainteresowania Państwowej Inspekcji Pracy ze względu na szereg poważnych zagrożeń występujących przy wykonywaniu robót torowych. W 2014 r. inspektorzy pracy sprawdzą poprawność wywiązywania się pracodawców z obowiązków określonych w przepisach bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instrukcjach kolejowych dotyczących wykonywania robót konserwacyjnych torów i rozjazdów, a także robót związanych z utrzymaniem nawierzchni torowej oraz właściwego zabezpieczenia i oznakowania miejsca robót.

Zadanie realizowane będzie w ścisłej współpracy z jednostkami organizacyjnymi Urzędu Transportu Kolejowego, zwłaszcza w formie wspólnych kontroli lub kontroli na wniosek organu współdziałającego.

19. Ograniczanie zagrożeń wypadkowych przy eksploatacji wózków jezdniowych z napędem silnikowym:

- **w magazynach wielkopowierzchniowych**
- **w pozostałych miejscach wykonywania pracy**

Prawidłowe dopuszczanie do eksploatacji wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz posiadanie odpowiednich kwalifikacji przez pracowników wykonujących czynności związane z ich użytkowaniem, to podstawowe elementy właściwej organizacji pracy w wielu branżach i zakładach, w tym w szczególności w magazynach wielkopowierzchniowych. Wciąż dochodzi do wielu tragicznych w skutkach wypadków przy pracy z powodu nieprzestrzegania podstawowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników obsługujących wózki jezdniowe.

Jednostki organizacyjne PIP i Urzędu Dozoru Technicznego w ramach swoich kompetencji będą wzajemnie wspomagać się w realizacji celu zadania (wspólne kontrole, kontrole na wniosek organu współdziałającego, wzajemne zawiadamianie się o stwierdzonych nieprawidłowościach).

20. Przeciwdziałanie zagrożeniom wypadkowym w zakładach chowu koni lub bydła

Ze względu na wciąż dużą liczbę wypadków przy obsłudze zwierząt gospodarskich, inspektorzy pracy skontrolują zakłady zajmujące się chowem koni lub bydła domowego. W ramach kontroli sprawdzą zwłaszcza stan pomieszczeń inwentarskich, przestrzeganie środków ostrożności (organizacyjnych i technicznych) przy obsłudze zwierząt niebezpiecznych, wyposażenie pracowników w obuwie i środki ochrony indywidualnej zabezpieczające przed urazami.

21. Ograniczenie zagrożeń powodujących potknięcia i poślizgnięcia w miejscu pracy w przedsiębiorstwach zajmujących się handlem hurtowym, ze szczególnym uwzględnieniem magazynów (w ramach kampanii SLIC)

- **Kontrole**

Wypadki przy pracy, polegające na potknięciach i poślizgnięciach na płaszczyźnie poziomej należą do najczęściej odnotowywanych w statystykach wszystkich państw europejskich. W 2014 r. działania PIP poświęcone ograniczeniu zagrożeń skutkujących wypadkami przy pracy w handlu hurtowym (ze szczególnym uwzględnieniem pomieszczeń magazynowych) przeprowadzone zostaną wg jednolitych kryteriów kontroli opracowanych przez Grupę Roboczą SLIC, w której biorą udział przedstawiciele polskiej inspekcji.

- **Program informacyjny**

W związku z realizowaną w 2014 r. europejską kampanią „Poślizgnięcia i upadki na tym samym poziomie” rozpoznany zostanie - w ramach kampanii „Bezpieczeństwo pracy zależy od Ciebie” - stan bezpieczeństwa pracy w sektorze handlu hurtowego (ze szczególnym uwzględnieniem magazynów), pod kątem najczęstszej przyczyny wypadków przy pracy – upadków. Przygotowane zostaną również materiały edukacyjne i informacyjne dla pracowników i pracodawców tego sektora; przewiduje się zorganizowanie szkolenia dla podmiotów objętych działaniem programu informacyjnego.

22. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu oraz innych zagrożeń psychospołecznych w pracy (program prewencyjno – informacyjny)

W 2014 r. przewidywane jest wznowienie programu prewencyjno-informacyjnego „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu zawodowego w miejscu pracy”. Badania i analizy wskazują, że stres w pracy to jeden z najczęstszych powodów zmniejszania się wydajności pracy, dużej liczby zwolnień lekarskich oraz wysokich kosztów z tym związanych. Stres jest czynnikiem niekorzystnie wpływającym na relacje interpersonalne w miejscu pracy; może wynikać z patologii tychże relacji, może także do nich doprowadzić. Mając na względzie wagę powyższego zjawiska, PIP podejmie działania służące rozpowszechnieniu narzędzi do badania stresogenności cech pracy i prewencji zagrożeń psychospołecznych.

23. Promocja zagadnień ochrony pracy wśród uczniów i studentów – program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”

Planowana jest intensyfikacja działań edukacyjnych wśród **młodzieży szkolnej i akademickiej** w zakresie praw i obowiązków pracownika i pracodawcy oraz prawa do bezpiecznej i higienicznej pracy. Działania prowadzone w szkołach i na uczelniach w formie programu edukacyjnego „Kultura bezpieczeństwa” będą, podobnie jak w roku 2013, uzupełnione o akcję informacyjną skierowaną bezpośrednio do młodzieży podejmującej pracę sezonową – szczególnie w okresie wakacyjnym.

24. Zmniejszenie zagrożeń i eliminacja nieprawidłowości w mikrozakładach: program prewencyjny „Zdobądź Dyplom PIP”

Kontrole Państwowej Inspekcji Pracy wykazują, że w mikroprzedsiębiorstwach prawa pracownicze łamane są najczęściej. Zwykle nie działają w nich związki zawodowe, a sami pracownicy znacznie rzadziej upominają się o swoje prawa w obawie o utratę pracy. Od kilku lat proponujemy właścicielom mikroprzedsiębiorstw pomoc w przezwyciężeniu tych problemów, zapraszając do udziału w programie *Zdobądź Dyplom PIP*. Pracodawca, przy pomocy przygotowanych przez PIP narzędzi i eksperckiej pomocy pracowników inspekcji, identyfikuje występujące w zakładzie nieprawidłowości i zagrożenia, ocenia ich skalę oraz określa sposoby ich likwidacji. Program kończy się przyznaniem Dyplomu PIP.

25. Konkursy:

- *Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej*
- *Najaktywniejszy zakładowy społeczny inspektor pracy*
- *Konkurs dla pracowników młodocianych*
- *Buduj bezpiecznie*
- *Bezpieczne Gospodarstwo Rolne*

*

Bardzo ważnym odbiorcą działań prewencyjnych i promocyjnych PIP pozostaną **mikroprzedsiębiorstwa** (tj. firmy zatrudniające do 9 osób). Będą one mogły być

uczestnikami każdego z programów prewencyjno-promocyjnych PIP, a udział w tych programach pozwoli im, z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych i narzędzi interaktywnych, samodzielnie doprowadzić zakład pracy do stanu zgodnego z przepisami prawa pracy. Nadmienić należy, że w celu sprawdzenia wdrożonych przez pracodawców działań służących dostosowaniu zakładu do obowiązujących przepisów, poprawiających warunki pracy oraz jej bezpieczeństwo, prowadzone będą przez inspektorów pracy **czynności sprawdzająco-audytowe**, weryfikujące ukończenie programu prewencyjnego PIP.

*

Kontynuowana będzie **działalność wydawnicza**, w szczególności we współpracy z partnerami społecznymi i instytucjonalnymi. Przewidywane jest również uruchomienie możliwości nieodpłatnego pobierania broszur i informatorów PIP w formie elektronicznej na urządzenia mobilne za pośrednictwem tzw. kiosku internetowego. W roku 2014 uruchomiona zostanie nowa, rozbudowana **strona internetowa** PIP – interaktywne narzędzie komunikacji i punkt kontaktowy pracowników i pracodawców z urzędem.

Problematyka ochrony pracy promowana będzie również podczas **seminariów, targów, wystaw i spotkań branżowych** poświęconych w szczególności ocenie ryzyka zawodowego (w tym w zakresie czynników psychospołecznych), legalności zatrudnienia, minimalnym i zasadniczym wymaganiom dotyczącym maszyn i urządzeń, a także innym zagadnieniom objętym działalnością kontrolną inspekcji w roku 2014.

D. ZADANIA STAŁE PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY

Państwowa Inspekcja Pracy realizuje również wiele innych zadań, wynikających wprost z zapisów ustawowych, albo też związanych z koniecznością stałego monitorowania sytuacji w wybranych obszarach ochrony pracy.

Stałe działania PIP w obszarze **praworządności w stosunkach pracy** to przede wszystkim kontrola przestrzegania przepisów w zakresie **czasu pracy, urlopów** pracowniczych, ochrony uprawnień związanych z **rodzicielstwem** oraz zatrudniania pracowników **młodocianych**. Będą one realizowane zarówno w związku ze zgłaszanymi do inspekcji skargami, jak i w trakcie kontroli planowych.

Bardzo istotnym aspektem działalności PIP w obszarze **bezpieczeństwa pracy** jest badanie **okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy**, a także kontrola stosowania środków zapobiegających tym wypadkom. Szczególną uwagę inspektorzy nadal będą zwracać na problematykę **oceny ryzyka zawodowego** - podstawowego elementu systemowego zarządzania bezpieczeństwem w miejscu pracy.

Ważnym obszarem w działalności urzędu w 2014 r. pozostaną kontrole wyposażania stanowisk pracy w maszyny i urządzenia techniczne, dostarczania pracownikom środków ochrony indywidualnej, w tym odzieży ochronnej, a także kontrole wyrobów pirotechnicznych - w zakresie spełniania **wymagań dotyczących oceny zgodności**. Zadania te realizowane będą w trakcie dochodzeń powypadkowych, w wyniku badania zgłoszonych skarg oraz otrzymanych informacji o wadach wyrobów. Nadzór i kontrola w tym zakresie realizowane są na podstawie przepisów 10 unijnych dyrektyw nowego podejścia oraz ich krajowych odpowiedników, tj. rozporządzeń ministrów w sprawie wymagań zasadniczych.

Przedmiotem działalności kontrolnej pozostaną kwestie właściwego **przygotowania pracowników do pracy** (szkolenia w dziedzinie bhp, badania lekarskie, informowanie pracowników o ryzyku zawodowym) oraz funkcjonowania **służby bhp**. Ponadto inspektorzy oceniać będą prawidłowość informacji – składanych do ZUS przez pracodawców – zawierających **dane dla ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe**. Bazy danych o zakładach, w których miały miejsce wypadki przy pracy – gromadzone i przekazywane przez ZUS do PIP – wykorzystywane są do planowania działań prewencyjno-kontrolnych.

Kontynuowany będzie nadzór nad **placówkami handlowymi**, w tym wielkopowierzchniowymi, ze szczególnym uwzględnieniem placówek nowo powstałych.

Działania PIP w 2014 r. oraz latach kolejnych koncentrować będą się również na wypełnianiu obowiązków nałożonych przez **unijne rozporządzenia dotyczące chemikaliów**, tj.:

- *rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)*,
- *rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (CLP)*.

Stałego nadzoru i kontroli wymagają zagadnienia związane z przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy dot. usuwania **azbestu**. Kontrole prowadzone będą w ramach rządowego *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*.

Podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzone będą kontrole przestrzegania przepisów dotyczących zatrudniania **osób niepełnosprawnych**, w tym w zakładach pracy chronionej i w zakładach ubiegających się o taki status.

Dodatkowe zadania PIP, wprowadzone w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., wynikają z *ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych* i dotyczą **kontroli prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze**. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, właściwe organy Państwowej Inspekcji Pracy są uprawnione do nakazania pracodawcy, by umieścił pracownika w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a także do nakazania wykreślenia go z ewidencji lub sporządzenia korekty wpisu dokonanego w tej ewidencji.

W zakresie dotyczącym kontroli **legalności zatrudnienia** prowadzone będą działania polegające głównie na:

- Kontroli legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej **obywateli polskich** oraz kontroli przestrzegania obowiązku:
 - informowania powiatowych urzędów pracy przez bezrobotnych o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności,
 - opłacania składek na Fundusz Pracy;

- Kontroli legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez **cudzoziemców**, prowadzonych z większym nasileniem zwłaszcza w sektorach gospodarki określonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, które charakteryzują się szczególnym natężeniem powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium RP (w związku z wdrożeniem dyrektywy 2009/52/WE);
- Kontroli przestrzegania przez **agencje zatrudnienia** przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*;
- Kontroli przestrzegania przepisów prawa wobec **pracowników tymczasowych**;
- Ściganiu **wykroczeń**, o których mowa w art. 119-123 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Kontrole z zakresu legalności zatrudnienia obywateli polskich będą prowadzone w wytypowanych branżach, w których przewidywane są największa skala i ryzyko występowania nieprawidłowości (sektory: zakwaterowanie i usługi gastronomiczne, budownictwo, transport drogowy towarów, handel oraz rolnictwo). Działania kontrolne ukierunkowane zostaną też na podmioty zatrudniające małą liczbę pracowników lub np. wyłącznie osoby na podstawie umów cywilnoprawnych. W podmiotach tych najczęściej dochodzi do naruszeń przepisów w omawianym zakresie.

Kontrole **legalności zatrudnienia**, innej pracy zarobkowej oraz wykonywania pracy przez **cudzoziemców** realizowane będą podczas każdej kontroli podmiotu, który powierza wykonywanie pracy cudzoziemcom z państw spoza UE/EOG i Szwajcarii. Kontrole planowane – związane z uzyskanymi informacjami o nielegalnym zatrudnieniu cudzoziemców – prowadzone będą, zależnie od okoliczności, wraz z innymi organami, przede wszystkim z funkcjonariuszami Straży Granicznej lub Policji.

Począwszy od 2008 r. Państwowa Inspekcja Pracy angażuje się w działania mające na celu zwalczanie przestępstwa handlu ludźmi do pracy przymusowej. W 2014 r. przewiduje się m.in. zorganizowanie szkoleń dla inspektorów pracy nt. zjawiska handlu ludźmi do pracy przymusowej. Ponadto planowany jest udział przedstawicieli PIP w pracach wojewódzkich zespołów ds. handlu ludźmi, a także angażowanie się w inne przedsięwzięcia, głównie o charakterze prewencyjnym (informacyjnym) dot. powyższego zagadnienia.

Informacje nt. współpracy międzynarodowej w zakresie problematyki legalności zatrudnienia podane są w rozdziale G.

* * *

Tak jak w latach ubiegłych, szczególną uwagę poświęcimy **poradnictwu** z zakresu prawa pracy, w związku z dużym zapotrzebowaniem społecznym w tym względzie (1,2 mln porad w 2012 r.). Bezpłatne porady udzielane są pracownikom, pracodawcom, przedstawicielom związków zawodowych i organizacji pracodawców, służbom bhp i wszystkim innym zainteresowanym podmiotom.

PIP realizować będzie również inne zadania, m.in. w zakresie wydawania i cofania **zezwoleń na wykonywanie pracy lub innego zajęcia zarobkowego przez dziecko** do ukończenia 16. roku życia, na rzecz podmiotu prowadzącego działalność kulturalną, artystyczną, sportową lub reklamową.

Okręgowe inspektoraty nadal prowadzić będą **rejestrację układów zbiorowych pracy**, poprzedzoną badaniem ich zgodności z prawem, w celu wyeliminowania układów zawierających postanowienia mniej korzystne od powszechnie obowiązujących.

W okręgowych inspektoratach pracy rejestrowane będą także **spory zbiorowe** oraz analizowane ich przyczyny, pod kątem możliwości podjęcia przez PIP ustawowych działań.

Opiniowanie projektów aktów prawnych oraz ocena funkcjonowania przepisów z zakresu prawa pracy będą stanowić jak co roku istotną część działań inspekcji.

E. ZADANIA WŁASNE OKRĘGOWYCH INSPEKTORATÓW PRACY

Ważną i integralną część programu działania PIP stanowią **zadania własne** okręgowych inspektoratów pracy; są one uzupełnieniem planu zadań koordynowanych centralnie i sygnalizują najistotniejsze problemy ochrony pracy na terenie poszczególnych województw czy regionów.

Uwaga okręgowych inspektoratów pracy skierowana będzie zwłaszcza na zakłady z branż, gdzie profil działalności gospodarczej wiąże się z wysokim poziomem zagrożeń zawodowych, w tym wypadkowych. Skontrolowane zostaną m.in. zakłady zajmujące się wydobywaniem, transportem i przeróbką **surowców mineralnych**, w tym kopalnie odkrywkowe; zakłady produkujące **stolarkę z PCV i aluminium**; firmy **blacharsko-lakiernicze**; zakłady zajmujące się **obróbką kamienia**; stosujące **proces malowania proszkowego**; zakłady produkcji **materiałów budowlanych**; **drukarnie**; oczyszczalnie **ścieków i stacje uzdatniania wody**; zakłady przetwórstwa **mleka**; zakłady **rolne**; zakłady **produkcji mebli** i innych wyrobów z drewna; firmy zewnętrzne wykonujące **prace remontowe i konserwacyjne na rzecz zakładów hutniczych**; **porty morskie** (pod kątem bezpieczeństwa przy pracach przeładunkowych), a także **magazyny wysokiego składowania**. Przewidziano ponadto zorganizowanie **warsztatów dla członków zespołów powypadkowych** w zakładach, w których zarejestrowano wypadki ciężkie, śmiertelne i zbiorowe.

Stan respektowania uprawnień pracowniczych oceniany będzie m.in. w **instytucjach finansowych** (w tym w bankach) oraz w jednostkach organizacyjnych **pomocy społecznej** (w szczególności w domach opieki społecznej). W **placówkach oświatowych** inspektorzy zbadają, czy środki funduszu socjalnego przeznaczone są zgodnie z celami określonymi w ustawie, a w **jednostkach samorządowych** – czy respektowany jest wymóg równego **traktowania pracowników zatrudnianych w ramach prac interwencyjnych** (robót publicznych).

Ponadto, w ramach zadań własnych OIP, działaniami kontrolnymi - prowadzonymi pod kątem poprawy przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bhp oraz legalności zatrudnienia – objęte zostaną **hotele, ośrodki wczasowe i zakłady gastronomiczne** (ze szczególnym uwzględnieniem działalności **sezonowej**), a także zakłady **przetwórstwa spożywczego** oraz firmy **świadczące usługi pogrzebowe**.

Istotną grupę zadań tworzą projekty **promocyjno-prewencyjne** zaplanowane z myślą o uczącej się młodzieży, w tym wiejskiej, a także o najmłodszych. Dla tego ważnego adresata działań PIP okręgi przygotowują programy popularyzujące dobre praktyki przestrzegania prawa pracy (np. w ramach programu „**Pracodawca przyjazny młodzieży**”) i bezpieczne zachowania wśród najmłodszych (np. w ramach programu „**Rośnij bezpiecznie**”). Przewidziane są też liczne konkursy dla młodzieży szkolnej, np. „**Prawo pracy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych**”, „**Konkurs wiedzy o bezpieczeństwie pracy w budownictwie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach budowlanych**”, „**BHP przy obróbce drewna**” (dla uczniów ponadgimnazjalnych szkół salezjańskich), „**Olimpiada Wiedzy o Polskim i Europejskim Rynku Pracy**” oraz prelekcje i pogadanki nt. **bhp dla młodzieży zatrudnionej w ramach Ochotniczych Hufców Pracy**.

Nie mniej ważny blok zagadnień stanowią propozycje przygotowane specjalnie dla młodzieży wiejskiej, np. „**Konkurs wiedzy o bhp dla uczniów ponadgimnazjalnych szkół rolniczych**”, konkurs „**Jestem bezpieczny w gospodarstwie rolnym**” oraz konkursy plastyczne pod nazwą „**Zagrożenia na obszarach wiejskich**”.

F. DZIAŁALNOŚĆ WEWNĄTRZORGANIZACYJNA

Doskonalenie zawodowe pracowników PIP, mające na celu rozwój wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do prawidłowego i efektywnego wykonywania zadań służbowych, będzie realizowane poprzez udział w:

- szkoleniach ujętych w planie centralnym (dla przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych PIP),
- szkoleniach ujętych w planach wewnętrznych (dla pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych PIP),
- szkoleniach zewnętrznych oraz specjalistycznych sympozjach, konferencjach i seminariach, których tematyka związana będzie z zakresem działania PIP.

Plan szkoleń centralnych na 2014 r. uwzględni tematy wynikające z programu działania inspekcji oraz uznane za priorytetowe przez kierownictwo poszczególnych jednostek organizacyjnych PIP, a także indywidualne potrzeby pracowników. Szkolenia kierowane będą w szczególności do pracowników wykonujących czynności kontrolne; ponadto objęte nimi zostaną m.in. takie grupy zatrudnionych w PIP, jak pracownicy księgowości; prowadzący sprawy osobowe; informatycy; rzecznicy prasowi; pracownicy administracyjni.

Zakres przedmiotowy szkoleń obejmie zagadnienia prawa pracy, w tym bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, oraz problematykę prewencji i promocji, jak również wiedzę z innych dziedzin, np. finansów, informatyki, psychologii, zamówień publicznych.

W celu zapewnienia wysokiej jakości szkoleń kontynuowana będzie współpraca - w zakresie doboru wykładowców oraz ustalania programów - z instytutami badawczymi, w szczególności z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym, uczelniami wyższymi, z innymi organami nadzoru i kontroli (np. Urzędem Dozoru Technicznego, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego), organami wymiaru sprawiedliwości, jednostkami administracji rządowej.

Natomiast w celu zapewnienia wysokiej efektywności szkoleń, w ich programach uwzględnione zostaną zajęcia praktyczne, w tym wizyty w zakładach pracy. Do przeprowadzenia zajęć będą ponadto zapraszani przedstawiciele firm specjalizujących się w dostarczaniu produktów i usług służących bezpieczeństwu pracy.

Tak jak dotychczas, szkolenia będą monitorowane i oceniane (w tym poprzez anonimowe ankiety) pod kątem programu szkolenia, doboru kadry dydaktycznej i materiałów szkoleniowych. Ponadto, w celu zapewnienia sprawnego nadzoru merytorycznego nad szkoleniami realizowanymi centralnie, wyznaczani będą opiekunowie tych szkoleń (w większości przedstawiciele GIP).

W zakresie zadań związanych z **informatyzacją** PIP planowane są następujące działania:

- rozpoczęcie prac nad wdrożeniem elektronicznego systemu obiegu dokumentów (w 2013 r. zakończone zostaną prace w zakresie opracowania dokumentacji przetargowej na dostawę i wdrożenie systemu). Etap wdrożenia przewidziany jest na lata 2014 i 2015;
- zapewnienie sprawnych i skutecznych mechanizmów bezpieczeństwa informacji, w tym w szczególności ochrony zasobów PIP;
- rozwój systemu finansowo-księgowego;
- utrzymanie sieci WAN PIP oraz modernizacja lokalnych sieci teleinformatycznych (LAN);
- modernizacja i rozbudowa zasobów komputerowych oraz zakupy oprogramowania.

W ramach powyższych prac przewiduje się:

- wykonanie wszelkich niezbędnych czynności mających na celu instalację, wdrożenie i uruchomienie, a także prawidłowe działanie systemu, w tym w szczególności: dostawy, instalacje i konfiguracje infrastruktury sprzętowej oraz oprogramowania;
- zakup oprogramowania do kompleksowego zabezpieczenia sprzętu komputerowego z uwagi na kończący się termin do prawa aktualizacji sygnatur zagrożeń (złośliwego kodu) dla obecnie użytkowanego w PIP systemu (sierpień 2014 r.). Realizowane będą także okresowe audyty bezpieczeństwa;
- kontynuację działań nad rozbudową zintegrowanego systemu finansowo-księgowego w zakresie funkcjonalności, ujętych w drugim etapie budowy systemu;
- zapewnienie skutecznej ochrony zasobów IT i jednocześnie niezakłóconej łączności w poszczególnych siedzibach PIP;
- zakup dla administratorów systemów sprzętu (laptopy) o wyższych parametrach wydajnościowych niż dla pozostałych użytkowników. Do obowiązków

administratorów systemu należy m.in. sprawowanie opieki technicznej nad funkcjonującymi systemami teleinformatycznymi (poczta elektroniczna, wortal PIP, system Navigator), zapewnienie bezpieczeństwa danych i zasobów gromadzonych w systemach. W ramach tego działania planowany jest zakup systemu do zarządzania aplikacjami, pozwalającego m.in. na sprawne zarządzanie infrastrukturą informatyczną, szybkie reagowanie na incydenty, znacznie lepszą analizę potrzeb użytkowników systemu działających w rozproszonych lokalizacjach.

G. WSPÓLDZIAŁANIE NA RZECZ OCHRONY PRACY Z INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI ORAZ WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Osiągnięcie trwałej poprawy stanu ochrony pracy uwarunkowane jest też ścisłym współdziałaniem wszystkich organów i instytucji zainteresowanych tą problematyką.

W 2014 r. Państwowa Inspekcja Pracy będzie kontynuować współpracę z organami władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, organami nadzoru nad warunkami pracy, organizacjami pracodawców i pracowników, instytutami badawczymi, mediami.

Istotnym elementem współpracy z partnerami społecznymi, tak jak w latach poprzednich, będą szkolenia upowszechniające praworządność w stosunkach pracy, bezpieczeństwo techniczne oraz społeczny nadzór nad warunkami pracy. Szkolenia skierowane będą w szczególności do społecznych inspektorów pracy, przedstawicieli związków zawodowych i organizacji pracodawców. Działalność edukacyjna realizowana będzie zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym.

Wśród partnerów PIP w działaniach na rzecz ochrony pracy wymienić należy przede wszystkim:

- organy nadzoru i kontroli warunków pracy - współpraca oparta głównie na wzajemnym wykorzystaniu kadry oraz zasobów informacji i doświadczeń;
- ogólnopolskie organizacje pracodawców i związków zawodowych – kontynuacja współpracy w zakresie działalności szkoleniowej, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych mających na celu kształtowanie świadomości pracodawców i pracowników w zakresie ochrony pracy (m.in. wspólne opracowywanie publikacji dedykowanych społecznym inspektorom pracy, działaczom związkowym oraz pracownikom);

- Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy – współpraca dotyczyć będzie m.in. kontynuacji programu edukacyjnego „Kultura bezpieczeństwa” (wykorzystanie materiałów szkoleniowych przygotowanych przez CIOP – PIB), a także promocji i wspomagania polskich przedsiębiorców we wdrażaniu systemowych rozwiązań dot. zarządzania bezpieczeństwem pracy;
- Instytut Medycyny Pracy w Łodzi – kontynuacja współpracy dot. promocji ochrony zdrowia w miejscu pracy (w zakresie problematyki niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy). Podkreślić należy, że w ramach działalności kontrolno-prewencyjnej inspektorzy PIP korzystają z danych Instytutu dot. stwierdzonych chorób zawodowych, a także z narzędzi do identyfikacji zagrożeń psychospołecznych, w tym stresu w miejscu pracy;
- Instytut Medycyny Wsi w Lublinie – współpraca obejmie problematykę bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy rolniczej;
- Organy państwa i agendy działające w obszarze rolnictwa, związki, organizacje i stowarzyszenia rolnicze - przedsięwzięcia prowadzone będą na szczeblu centralnym i regionalnym, m.in. z sygnatariuszami *Porozumienia w sprawie współpracy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie*;
- Sygnatariuszy porozumień współinicjowanych przez Głównego Inspektora Pracy, tj.:
 - *Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie*;
 - *Porozumienia na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w przemyśle naftowym i gazowym*;
 - *Porozumienia na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w przemyśle chemicznym*;
- Organy i instytucje zwalczające nielegalną pracę obywateli polskich oraz nielegalną pracę, działalność lub nielegalny pobyt cudzoziemców na terytorium RP (w szczególności Straż Graniczna).

Zapewnienie efektywności działań kontrolnych w zakresie legalności zatrudnienia wymagać będzie:

- rozwijania współpracy z organami **Policji**, a zwłaszcza prowadzenia kontroli w asyście policjantów w sytuacjach, w których istnieje ryzyko narażenia kontrolujących na niebezpieczeństwo zastosowania przemocy oraz w przypadku kontroli na rozległych terenach (budowy, roboty drogowe, roboty polowe);

- ścisłego współdziałania z jednostkami organizacyjnymi **Straży Granicznej**, przede wszystkim w zakresie: przekazywania informacji o naruszeniu przepisów dotyczących cudzoziemców; podejmowania wspólnych kontroli w przypadkach uzyskania informacji o nielegalnym zatrudnieniu większej liczby cudzoziemców, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych inspektorów pracy i funkcjonariuszy SG poprzez organizowanie kursów i szkoleń oraz wymianę wykładowców.

Na podstawie *Porozumienia z dnia 18 kwietnia 2008 r. o współdziałaniu pomiędzy Państwową Inspekcją Pracy i Strażą Graniczną* planowane jest coroczne spotkanie przedstawicieli PIP i SG zaangażowanych w realizację kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP;

- kontynuowania współpracy z **powiatowymi urzędami pracy**, a także z jednostkami organizacyjnymi **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** w zakresie przepływu informacji oraz wdrażania wypracowanych procedur dot. udostępniania przez ZUS danych zgromadzonych na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek.

Kontynuowana będzie współpraca Państwowej Inspekcji Pracy z **Prokuraturą RP**, polegająca przede wszystkim na:

- regularnych spotkaniach upoważnionych przedstawicieli okręgowych inspektoratów pracy z prokuratorami prokuratur okręgowych, którzy pełnią funkcje koordynatorów ds. współpracy z Państwową Inspekcją Pracy;
- wspólnych szkoleniach inspektorów pracy i prokuratorów dot. m.in. zasad prawidłowego przygotowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa kierowanych do prokuratury; praktycznych problemów związanych z prawem i postępowaniem karnym, jakie pojawiają się w działalności inspektorów; zasad współdziałania w badaniu przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz ściganiu przestępstw przeciwko prawom pracowników;
- przekazywaniu przez prokuratorów inspektorom pracy informacji o własnych śledztwach w związku z wypadkami przy pracy;
- prowadzeniu kontroli na wniosek prokuratury.

* * *

W roku 2014 Państwowa Inspekcja Pracy kontynuować będzie realizację zadań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

Przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy, jako członek **Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC)**, uczestniczyć będzie w posiedzeniach plenarnych SLIC, które odbywają się w krajach sprawujących prezydencję w UE; w 2014 r. będą to Grecja i Włochy.

Zgodnie z harmonogramem działań SLIC, przedstawiciele PIP wezmą udział w następujących spotkaniach **Grup Roboczych SLIC**: ds. egzekwowania prawa wspólnotowego, ds. oceny działań, ds. europejskiej sieci wymiany informacji CIRCA KSS, ds. dyrektywy maszynowej (MACHEX), ds. europejskiej kampanii kontrolno-informacyjnej pn. „**Poślizgnięcia i upadki na tym samym poziomie**”, ds. transgranicznego egzekwowania prawa oraz ds. wspólnotowej strategii bhp na lata 2013-2020.

Wzorem lat poprzednich, Państwowa Inspekcja Pracy zamierza przystąpić do programu wymiany inspektorów pracy, realizowanego przez Komitet Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC) i finansowanego ze środków Komisji Europejskiej.

Ponadto, tak jak w poprzednich latach, przedstawiciele naszego urzędu będą zaangażowani, na wniosek instytucji krajowych (tzw. instytucji wiodących), w prace **Grup Roboczych Rady Unii Europejskiej** w zakresie dyrektywy o środkach ochrony indywidualnej i dyrektywy maszynowej oraz w prace **Grup Współpracy Administracyjnej (ADCO)** ds. dyrektywy maszynowej, dźwigowej, środków ochrony indywidualnej i prostych zbiorników ciśnieniowych.

W ramach kontynuacji współpracy z Międzynarodową Siecią Instytutów Szkoleniowych w Dziedzinie Pracy (RIIFT), dzięki zaangażowaniu Ośrodka Szkolenia PIP we Wrocławiu, podejmowane będą wspólne przedsięwzięcia z instytucjami członkowskimi Sieci RIIFT.

Realizując zadania **instytucji łącznikowej**, Państwowa Inspekcja Pracy będzie współpracowała z urzędami państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego odpowiedzialnymi za nadzór nad warunkami pracy i zatrudnienia pracowników skierowanych do wykonywania pracy na ich terytorium na czas określony przez pracodawcę mającego siedzibę w innym państwie członkowskim. Współpraca ta obejmuje przede wszystkim:

- udzielanie informacji o warunkach zatrudnienia pracowników skierowanych do wykonywania pracy na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG na określony czas przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- informowanie o stwierdzonych wykroczeniach przeciwko prawom pracowników skierowanych do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na określony czas przez pracodawcę mającego siedzibę w państwie będącym członkiem UE/EOG,
- wskazywanie organu nadzoru nad rynkiem pracy, właściwego do udzielania żądanej informacji.

W związku z implementacją **dyrektywy nr 96/71/WE** dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, Państwowa Inspekcja Pracy została włączona do systemu wymiany informacji odnoszących się do warunków zatrudnienia pracowników delegowanych do pracy na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej oraz państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącego do UE. Zadania te będą realizowane zasadniczo za pośrednictwem elektronicznego **Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI)**, a w przypadkach bardziej złożonych - poprzez kierowanie wprost zapytań (w formie pisemnej) do właściwych instytucji krajów UE/EOG.

Ponadto, w razie otrzymania zaproszenia, przedstawiciele PIP będą uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach dotyczących Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym (IMI) organizowanych przez Komisję Europejską. W zależności od potrzeb, Państwowa Inspekcja Pracy zorganizuje także szkolenia dla własnych pracowników w zakresie obsługi modułu *Delegowanie pracowników* w Systemie IMI.

W 2014 r. kontynuowany będzie również udział przedstawiciela urzędu w spotkaniach **Komitetu Ekspertów do spraw delegowania pracowników**. Spotkania Komitetu dają możliwość wyjaśnienia problemów i wątpliwości związanych ze stosowaniem przepisów o delegowaniu pracowników, a także zapoznania się z inicjatywami Komisji Europejskiej w tym zakresie. Jest to okazja dla praktyków, by wymienić się doświadczeniami, poznać przedstawicieli innych państw i nawiązać kontakty, które pomogą usprawnić współpracę administracyjną pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie stosowania dyrektywy 96/71/WE.

W przyszłym roku przewiduje się ponadto dalszy rozwój współpracy z innymi organami inspekcyjnymi krajów UE i EOG oraz państw trzecich. Konieczność zacieśnienia współpracy wynika z rozszerzania się **zjawiska zatrudnienia transgranicznego**, w tym udziału obywateli z Polski świadczących okresowo pracę za granicą. Dlatego też istotne znaczenie mają współpraca pomiędzy Państwową Inspekcją Pracy i innymi instytucjami łącznikowymi krajów UE/EOG oraz kontakty z państwami pozostającymi w sferze zainteresowania obywateli polskich poszukujących zatrudnienia poza granicami RP.

Wytyczone kierunki współpracy stanowią z jednej strony odpowiedź na dynamiczne zmiany w zakresie podaży pracy na europejskich rynkach pracy, z drugiej strony wynikają z **porozumień bilateralnych o współpracy**, których stroną jest Państwowa Inspekcja Pracy. W ramach zawartych porozumień, w 2014 r. odbędą się spotkania z przedstawicielami urzędów inspekcji pracy z **Holandii, Belgii, Norwegii, Portugalii, Luksemburga, Hiszpanii, Bułgarii, Litwy i Słowacji**.

W związku z powyższym planowana jest wizyta studyjna w **Holandii**, ukierunkowana na wymianę doświadczeń związanych z wykorzystaniem Systemu IMI. Przewiduje się także wizyty studyjne w **Rumunii** i na **Ukrainie** celem wymiany doświadczeń dotyczących legalności zatrudnienia i zjawiska handlu ludźmi do pracy przymusowej. Planowane jest podjęcie rozmów na temat możliwości podpisania bilateralnych porozumień o współpracy z organami inspekcji pracy obu krajów, w szczególności w odniesieniu do kwestii legalności zatrudnienia.

Ponadto, w tym obszarze, Państwowa Inspekcja Pracy kontynuować będzie również wymianę doświadczeń z **czeską** inspekcją pracy.

W 2014 r. przewidziane jest także spotkanie z kierownictwem służb inspekcyjnych **Francji** w celu podpisania porozumienia o współpracy.

Dodatkowo, w Głównym Inspektoracie Pracy planowane jest spotkanie z przedstawicielami służb inspekcyjnych z **Bułgarii**, poświęcone omówieniu zagadnień dotyczących legalności zatrudnienia cudzoziemców oraz handlu ludźmi, w szczególności do pracy przymusowej.

W 2014 r. zaplanowano również spotkanie z przedstawicielami **Generalnej Dyrekcji ds. Finansów West z Kolonii**, mające na celu omówienie bieżących problemów polskich obywateli świadczących pracę w Niemczech, a zwłaszcza legalności zatrudnienia i delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

Przewidywane jest także zaproszenie do Polski przedstawicieli inspekcji pracy z **Finlandii** celem wypracowania koncepcji współpracy objętej planowanym porozumieniem.

W roku 2014 planuje się ponadto realizację następujących projektów, współfinansowanych ze środków UE:

- **partnerskiego projektu w obszarze stosowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług**, pn. „Delegowanie pracowników; nauka przez działanie”. Projekt ten pilotowany będzie przez francuski

Krajowy Instytut Pracy, Zatrudnienia i Szkolenia Zawodowego (INTEFP). W ramach projektu przewiduje się wizytę pracowników PIP w wybranych krajach;

- **projektu „Prawa migrantów w praktyce”**, którego realizacja jest kontynuowana we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Międzynarodową Organizacją ds. Migracji – Biuro Polska, obejmującego problematykę równego traktowania i niedyskryminacji cudzoziemców świadczących pracę na terenie Polski.

Wymiana informacji i dobrych praktyk z partnerami zagranicznymi służy również rozwojowi programów prewencyjnych Państwowej Inspekcji Pracy.

W tym celu na 2014 r. zaplanowane zostały wizyty studyjne w **Irlandii i Wielkiej Brytanii**, których tematyka dotyczyć będzie zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym w rolnictwie. Zebrane doświadczenia mogą zostać wykorzystane przez nasz urząd podczas przygotowań do kampanii społecznej kierowanej do rolników w 2014 i 2015 r. Natomiast spotkanie z przedstawicielami **holenderskiej inspekcji pracy** posłuży zebraniu dobrych praktyk w zakresie współpracy tej instytucji z pracodawcami w celu ograniczenia i eliminacji zagrożeń wypadkowych.

Dodatkowo, w przyszłym roku planowana jest wizyta w **austriackiej inspekcji pracy**, która poświęcona będzie prewencji wypadków przy pracy w małych zakładach, weryfikacji stanu maszyn i urządzeń i ich dostosowaniu do obowiązujących przepisów.

W celu wymiany doświadczeń związanych z prewencją i edukacją w branży budowlanej, które służą przede wszystkim kształtowaniu pożądanych postaw w dziedzinie kultury bezpieczeństwa, w planach na rok 2014 uwzględnia się wizytę we właściwej instytucji **niemieckiej**.

W 2014 r. planuje się również nawiązanie współpracy z właściwymi instytucjami w **Danii, Szwecji i we Włoszech** w celu poznania rezultatów prac badawczych oraz doświadczeń dotyczących organizacji programów edukacyjnych dla młodzieży szkolnej i akademickiej.